

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2021/1253

(2021. gada 21. aprīlis),

ar ko Deleģēto regulu (ES) 2017/565 groza attiecībā uz ilgtspējas faktoru, risku un vēlmju integrēšanu konkrētās ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskajās prasībās un darbības nosacījumos

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 16. panta 12. punktu, 24. panta 13. punktu un 25. panta 8. punktu,

tā kā:

- (1) Pārejai uz mazoglekļa, ilgtspējīgāku, resursu ziņā efektīvāku aprites ekonomiku saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu Savienības ekonomikas ilgtermiņa konkurētspēju. Savienība 2016. gadā noslēdza Parīzes nolīgumu ⁽²⁾. Parīzes nolīguma 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir noteikts mērķis stiprināt reakciju uz klimata pārmaiņām, cita starpā pieskaņojot finanšu plūsmas izvērītajam kursam uz mazākām siltumnīcefekta gāzu emisijām un klimatnoturīgu attīstību.
- (2) Atzīstot šo problēmu, Komisija 2019. gada decembrī nāca klajā ar Eiropas zaļo kursu ⁽³⁾. Eiropas zaļais kurss ir jauna izaugsmes stratēģija, kas tiecas Savienību pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas no 2050. gada samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa. Lai sasniegtu šo mērķi, ieguldītājiem jānodrošina skaidri signāli attiecībā uz viņu ieguldījumiem, lai novērstu aktīvu kļūšanu par balastu un piesaistītu ilgtspējīgu finansējumu.
- (3) Komisija 2018. gada martā publicēja rīcības plānu "Ilgtermiņa izaugsmes finansēšana" ⁽⁴⁾, ar ko izveido vērienīgu un visaptverošu stratēģiju attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu. Viens no rīcības plānā minētajiem mērķiem ir pārorientēt kapitāla plūsmas uz ilgtspējīgākiem ieguldījumiem, lai panāktu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Ietekmes novērtējums, kas bija pamatā turpmākajām likumdošanas iniciatīvām, kuras tika publicētas 2018. gada maijā ⁽⁵⁾, parādīja nepieciešamību precizēt, ka ieguldījumu brokeru sabiedrībām būtu jāņem vērā ilgtspējas faktori, pildot savus pienākumus pret klientiem un potenciālajiem klientiem. Tāpēc ieguldījumu brokeru sabiedrībām būtu jānodrošina

⁽¹⁾ OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.

⁽²⁾ Padomes Lēmums (ES) 2016/1841 (2016. gada 5. oktobris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu (OV L 282, 19.10.2016., 1. lpp.).

⁽³⁾ COM(2019) 640 final.

⁽⁴⁾ COM(2018) 97 final.

⁽⁵⁾ SWD(2018) 264 final.

pastāvīgi jāņem vērā ne tikai visi attiecīgie finanšu riski, bet arī visi attiecīgie ilgtspējas riski, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/2088 ⁽⁶⁾, kuri, ja tādi rodas, varētu radīt faktisku vai iespējamu būtisku negatīvu ietekmi uz ieguldījuma vērtību. Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2017/565 ⁽⁷⁾ nav skaidras atsauces uz ilgtspējas riskiem. Šā iemesla dēļ un lai nodrošinātu, ka iekšējās procedūras un organizatoriskie pasākumi tiek pienācīgi īstenoti un ievēroti, ir jāprecizē, ka ieguldījumu brokeru sabiedrību procesiem, sistēmām un iekšējai kontrolei būtu jāatspoguļo ilgtspējas riski un ka minēto risku analīzei ir nepieciešamas tehniskās spējas un zināšanas.

- (4) Lai saglabātu augstus ieguldītāju aizsardzības standartus, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, nosakot interešu konfliktu veidus, kuru pastāvēšana var kaitēt klienta vai potenciālā klienta interesēm, būtu jāietver tie interešu konfliktu veidi, kas izriet no klienta vēlmju ilgtspējas jomā integrācijas. Esošajiem klientiem, attiecībā uz kuriem jau ir veikts piemērotības novērtējums, ieguldījumu brokeru sabiedrībām vajadzētu būt iespējai noteikt klienta individuālās vēlmes ilgtspējas jomā nākamajā periodiskajā pašnovērtības novērtējuma atjauninājumā.
- (5) Ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas sniedz ieguldījumu konsultācijas un portfeļa pārvaldību, vajadzētu būt iespējai ieteikt saviem klientiem un potenciālajiem klientiem piemērotus finanšu instrumentus, un tāpēc tām vajadzētu būt iespējai uzdot jautājumus, lai noteiktu klienta individuālās vēlmes ilgtspējas jomā. Saskaņā ar ieguldījumu brokeru sabiedrības pienākumu rīkoties klienta interesēs ieteikumos klientiem un potenciālajiem klientiem būtu jāatspoguļo gan finanšu mērķi, gan visas šo klientu paustās vēlmes ilgtspējas jomā. Tādēļ ir jāprecizē, ka ieguldījumu brokeru sabiedrībām vajadzētu būt ieviestiem atbilstošiem pasākumiem, lai nodrošinātu, ka ilgtspējas faktoru iekļaušana konsultāciju procesā un portfeļa pārvaldībā neizraisa maldinošas pārdošanas praksi vai finanšu instrumentu vai stratēģiju nepareizu atspoguļojumu, kas īsteno vēlmes ilgtspējas jomā, ja tas nenotiek. Lai izvairītos no šādas prakses vai nepareizas informācijas sniegšanas, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas sniedz ieguldījumu konsultācijas, vispirms būtu jānovērtē klienta vai potenciālā klienta citi ieguldījumu mērķi, ieguldījumu laikposms un individuālie apstākļi, pirms tās lūdz tiem paust savas potenciālās vēlmes ilgtspējas jomā.
- (6) Līdz šim ir izstrādāti finanšu instrumenti ar dažāda līmeņa mērķiem, kas saistīti ar ilgtspēju. Lai klienti vai potenciālie klienti varētu izprast šīs atšķirīgās ilgtspējas pakāpes un pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus par ieguldījumiem ilgtspējas ziņā, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas sniedz ieguldījumu konsultācijas un portfeļa pārvaldības pakalpojumus, būtu jāizskaidro atšķirība starp, no vienas puses, finanšu instrumentiem, ar kuriem pilnībā vai daļēji veic ilgtspējīgus ieguldījumus saimnieciskajās darbībās, kuras saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 ⁽⁸⁾ ir uzskatāmas par ekoloģiski ilgtspējīgām, ilgtspējīgiem ieguldījumiem, kas definēti Regulas (ES) 2019/2088 2. panta 17. punktā, un finanšu instrumentiem, kuros ņemta vērā svarīgākā negatīvā ietekme uz ilgtspējas faktoriem, kas varētu būt atbilstīgi, lai tos ieteiktu kā tādus, kas atbilst klientu individuālajām vēlmēm ilgtspējas jomā, un, no otras puses, citiem finanšu instrumentiem bez šīm īpašajām iezīmēm, kuriem nevajadzētu būt atbilstīgiem, lai tos ieteiktu klientiem vai potenciālajiem klientiem, kuriem ir individuālas vēlmes ilgtspējas jomā.
- (7) Ir jāklieidē bažas par “zaļmaldināšanu”, proti, praksi gūt negodīgas konkurences priekšrocības, iesakot finanšu instrumentu kā videi draudzīgu vai ilgtspējīgu, lai gan faktiski konkrētais finanšu instruments neatbilst vides vai citiem ar ilgtspēju saistītiem pamatstandartiem. Lai novērstu maldinošu pārdošanu un zaļmaldināšanu, ieguldījumu brokeru sabiedrībām nebūtu jāiesaka vai jānolemj tirgot finanšu instrumentus kā tādus, kas atbilst individuālajām vēlmēm ilgtspējas jomā, ja minētie finanšu instrumenti neatbilst minētajām vēlmēm. Ieguldījumu brokeru sabiedrībām būtu saviem klientiem vai potenciālajiem klientiem jāpaskaidro iemesli, kāpēc tās to nedara, un jāveic uzskaitē par šiem iemesliem.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2088 (2019. gada 27. novembris) par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē (OV L 317, 9.12.2019., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/565 (2016. gada 25. aprīlis), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem (OV L 87, 31.3.2017., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar kuru groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

- (8) Ir jāprecizē, ka finanšu instrumentus, kas neatbilst individuālām vēlmēm ilgtspējas jomā, joprojām var ieteikt ieguldījumu brokeru sabiedrības, bet ne kā tādas, kas atbilst individuālajām vēlmēm ilgtspējas jomā. Lai varētu sniegt turpmākus ieteikumus klientiem vai potenciālajiem klientiem, ja finanšu instrumenti neatbilst klienta vēlmēm ilgtspējas jomā, šādam klientam vajadzētu būt iespējai pielāgot informāciju par savām vēlmēm ilgtspējas jomā. Lai novērstu maldinošu pārdošanu un zaļmaldināšanu, ieguldījumu brokeru sabiedrībām būtu jāglabā informācija par klienta lēmumu kopā ar klienta paskaidrojumu, kas pamato pielāgošanu.
- (9) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Deleģētā regula (ES) 2017/565.
- (10) Kompetentajām iestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām būtu jādod pietiekami daudz laika, lai tās varētu pielāgoties šajā regulā ietvertajām jaunajām prasībām. Tādēļ tās piemērošana būtu jāatliek,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Deleģētajā regulā (ES) 2017/565

Deleģēto regulu (ES) 2017/565 groza šādi:

1) regulas 2. pantu papildina ar šādu 7., 8. un 9. punktu:

- “7) “vēlmes ilgtspējas jomā” ir klienta vai potenciālā klienta izvēle attiecībā uz to, vai un kādā mērā viņa ieguldījumā iekļauj vienu vai vairākus no šādiem finanšu instrumentiem:
- a) finanšu instruments, attiecībā uz kuru clients vai potenciālais clients nosaka, ka minimālo daļu iegulda vides ziņā ilgtspējīgos ieguldījumos, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852 (*) 2. panta 1. punktā;
 - b) finanšu instruments, attiecībā uz kuru clients vai potenciālais clients nosaka, ka minimālo daļu iegulda ilgtspējīgos ieguldījumos, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/2088 (**) 2. panta 17. punktā;
 - c) finanšu instruments, kurā ņemta vērā svarīgākā negatīvā ietekme uz ilgtspējas faktoriem, klientam vai potenciālajam klientam nosakot kvalitatīvus vai kvantitatīvus elementus, kuri apliecina, ka šī negatīvā ietekme ir ņemta vērā;
- 8) “ilgtspējas faktori” ir ilgtspējas faktori, kā definēts Regulas (ES) 2019/2088 2. panta 24) punktā;
- 9) “ilgtspējas riski” ir ilgtspējas riski, kā definēts Regulas (ES) 2019/2088 2. panta 22) punktā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar kuru groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2088 (2019. gada 27. novembris) par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē (OV L 317, 9.12.2019., 1. lpp.).”;

2) regulas 21. panta 1. punktu groza šādi:

a) punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Ieguldījumu brokeru sabiedrības, pildot šajā punktā noteiktās prasības, ņem vērā ilgtspējas riskus.”;

b) pievieno šādu daļu:

“Ievērojot šajā punktā minētās prasības, ieguldījumu brokeru sabiedrības ņem vērā sabiedrības darījumu raksturu, apjomu un sarežģītību, kā arī savas darbības laikā veikto ieguldījumu pakalpojumu un darbību raksturu un klāstu.”;

3) regulas 23. panta 1. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) izveido, īsteno un uztur atbilstīgu riska pārvaldības politiku un procedūras, ar kurām identificē riskus, kas saistīti ar sabiedrības darbībām, procesiem un sistēmām, un attiecīgā gadījumā nosaka sabiedrības pieļaujamo riska pakāpi. To darot, ieguldījumu brokeru sabiedrības ņem vērā ilgtspējas riskus.”;

4) regulas 33. pantu aizstāj ar šādu:

“33. pants

Klientam iespējami kaitējoši interešu konflikti

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts un 23. pants)

Tādu interešu konfliktu veidu identificēšanai, kas rodas, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus vai papildpakalpojumus, vai abus, un kuru esamība var kaitēt klienta interesēm, tostarp tā vēlmēm ilgtspējas jomā, ieguldījumu brokeru sabiedrības ņem vērā kā minimālo kritēriju jautājumam, vai ieguldījumu brokeru sabiedrība, attiecīgā persona vai persona, kas ir tieši vai netieši saistīta ar sabiedrības kontroli, un neatkarīgi no tā, vai veicot ieguldījumu pakalpojumus vai papildpakalpojumus, vai citādi, ir iesaistīta kādā no šādām situācijām:

- a) sabiedrība vai šī persona iespējami gūst finansiālu ienākumu vai novērš finansiālu zaudējumu uz klienta rēķina;
- b) sabiedrībai vai šai personai ir interese attiecībā uz klientam sniegtā pakalpojuma rezultātu vai darījumu, kas tiek veikts klienta vārdā, kas ir atšķirīgs no klienta intereses attiecībā uz pakalpojuma rezultātu;
- c) sabiedrībai vai šai personai ir finansiāls vai cits rosinājums dot priekšroku cita klienta vai klientu grupas interesēm, nevis attiecīgā klienta interesēm;
- d) sabiedrība vai šī persona veic tādu pašu uzņēmējdarbību kā klients;
- e) sabiedrība vai šī persona saņem vai saņems no personas, kas nav klients, pamudinājumu saistībā ar klientam sniegtajiem pakalpojumiem monetāru vai nemonetāru labumu vai pakalpojumu izteiksmē.”;

5) regulas 52. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības sniedz aprakstu par:

- a) attiecīgo finanšu instrumentu veidiem;
- b) finanšu instrumentu klāstu un to piedāvātājiem, kuri analizēti par katru instrumentu veidu atbilstīgi pakalpojuma tvērumam;
- c) attiecīgā gadījumā – ilgtspējas faktoriem, kas ņemti vērā finanšu instrumentu atlases procesā;
- d) sniedzot neatkarīgas konsultācijas, par to, kā sniegtais pakalpojums atbilst nosacījumiem par neatkarīgu ieguldījumu konsultāciju sniegšanu, un faktoriem, kas ņemti vērā atlases procesā, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība izmanto, lai ieteiktu finanšu instrumentus, tostarp finanšu instrumentu riskiem, izmaksām un sarežģītību.”;

6) regulas 54. pantu groza šādi:

a) panta 2. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) tas atbilst attiecīgā klienta ieguldījumu mērķiem, tostarp klienta noturībai pret risku un jebkādam vēlmēm ilgtspējas jomā.”;

b) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Informācija par klienta vai potenciālā klienta ieguldījumu mērķiem ietver, ja vajadzīgs, informāciju par termiņu, uz kādu klients vēlas turēt ieguldījumu, viņa/viņas izvēli saistībā ar riska uzņemšanos, viņa/viņas riska toleranci, ieguldījuma mērķi un arī viņa/viņas vēlmes ilgspējas jomā.”;

c) panta 9. punktu aizstāj ar šādu:

“9. Ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir ieviesta un pierādāma politika un procedūras, ko izmanto, lai nodrošinātu, ka tās apzinās saviem klientiem atlasīto ieguldījumu pakalpojumu un finanšu instrumentu būtību, īpatnības, tostarp izmaksas un riskus, kā arī visus ilgspējas faktorus, un ka tās, ņemot vērā izmaksas un sarežģītību, novērtē, vai līdzvērtīgi ieguldījumu pakalpojumi vai finanšu instrumenti varētu atbilst klientu profilam.”;

d) panta 10. punktu aizstāj ar šādu:

“10. Sniedzot ieguldījumu konsultāciju pakalpojumus vai veicot portfeļa pārvaldību, ieguldījumu brokeru sabiedrība neiesaka vai un nepieņem lēmumu tirgot tādus pakalpojumus vai instrumentus, kas nav piemēroti klientam.

Ieguldījumu brokeru sabiedrība neiesaka finanšu instrumentus vai nenolemj tirgot šādus instrumentus, lai apmierinātu klienta vai potenciālā klienta vēlmes ilgspējas jomā, ja šie finanšu instrumenti neatbilst minētajām vēlmēm. Ieguldījumu brokeru sabiedrība klientam vai potenciālajiem klientiem paskaidro iemeslus, kāpēc tā to nedara, un veic uzskaiti par šiem iemesliem.

Ja neviens finanšu instruments neatbilst klienta vai potenciālā klienta vēlmēm ilgspējas jomā un klients nolemj pielāgot savas vēlmes ilgspējas jomā, ieguldījumu brokeru sabiedrība veic uzskaiti par klienta lēmumu, tostarp par šāda lēmuma iemesliem.”;

e) panta 12. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“12. Sniedzot ieguldījumu konsultācijas, ieguldījumu brokeru sabiedrības privātam klientam sniedz ziņojumu, kurā īsi apraksta sniegtās konsultācijas un sniegtā ieteikuma piemērotību privātajam klientam, norādot tā atbilstību klienta ieguldījumu mērķiem un viņa/viņas konkrētajai situācijai saistībā ar vajadzīgo ieguldījuma termiņu, klienta zināšanām un pieredzi, kā arī klienta gatavību uzņemties risku, viņa/viņas spēju uzņemties zaudējumus un vēlmes ilgspējas jomā.”;

f) panta 13. punktā iekļauj jaunu daļu:

“Prasības klientu vai potenciālo klientu vēlmju ilgspējas jomā ievērošanai attiecīgā gadījumā nemaina pirmajā daļā paredzētos nosacījumus.”

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2022. gada 2. augusta.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 21. aprīlī

Komisijas vārdā –
Priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN